УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Завхан сумын Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: УВА-2024/117/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Улаангом хот 2024 он	Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар, Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn Аудитор: Р.Аюуш Утас: 70453721, Цахим хаяг: Ayushr@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу

УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17, Факс: (976)70-45-33-17,
E-mail: uvs@audit.gov.mn

2024.02.23 № УВА-2024/117/НА-СТА-ПЦ3
танай ______________-ны №__________________-т

ЗАВХАН СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ДАРГА Т.ТАМИР ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Завхан сумын Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан алдаа, зөрчлийн үр нөлөөг эс тооцвол Завхан сумын Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Завхан сумын Засаг даргын тамгын газар нь Засаг даргын нөөцөөс дотоод албан томилолт, хэвлэл, хүлээн авалтын зэрэг зардлуудад 11,017.0 мянган төгрөгийн зориулалт бус зардал гаргаж зарцуулсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3 дахь заалтад “Санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх”, 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулна”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.2 дахь хэсэгт “Энэ хуулийн 3.1-д заасан этгээдийн үйл ажиллагаанд санхүүгийн сахилга бат, хэмнэлтийн горимыг мөрдүүлэх, үр ашгийг нэмэгдүүлэхтэй холбогдсон харилцаанд энэ хуулийг мөрдөх ба бусад хуульд өөрөөр заасан бол энэ хуульд заасныг дагаж мөрдөнө”, 15.1 дэх хэсэгт “Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно”, 15 дугаар зүйлийн 15.1.3 дахь заалтад “Хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох”, Сангийн сайдын 2021 оны 4 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 61 дүгээр тушаалаар баталсан “Засаг даргын нөөц хөрөнгө зарцуулалт, зарцуулалтын нийтлэг журам”-ын 3.1 дэх хэсэгт “Нөөц хөрөнгийг зарцуулах тухай Засаг даргын шийдвэрийн төсөл нь дор дурдсан шаардлагыг хангасан байна”, 3.1.1 дэх заалтад “Шийдвэрийн төсөл нь энэ журмын 2.1-д заасан зориулалттай бүрэн нийцсэн болохыг танилцуулгад тодорхой тусгасан байх”, 3.1.2 дахь заалтад “Урьдчилан төлөвлөх боломжтой гадаад, дотоод албан томилолтын зардал, энэ журмын 2.1.1, 2.1.2-т зааснаас

бусад зориулалтаар тоног төхөөрөмж бэлтгэх хөрөнгө оруулалтын зардлыг тусгаагүй байх" гэж заасныг тус тус хэрэгжүүлэн ажиллаагүй нь Нийцсэн бөгөөд зохистой батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2023 оны 11 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 604 дүгээр тогтоолоор 42,994.0 мянган төгрөгийн авто тээврийн хэрэгслийг шилжүүлсэн авсан байна.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад санхүүгийн тайлангийн тодруулга толилуулгад тусгаагүй, аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй асуудал гараагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР М.БАТСУУРЬ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1. Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**44,262,105.78**	**56,669,431.00**
33	**АВЛАГА**	**663.78**	**5,742,078.00**
33500	**Бусад авлага**	**663.78**	**5,742,078.00**
33510	Байгууллагаас авах авлага	663.78	5,742,078.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**44,261,442.00**	**50,927,353.00**
35400	**Хангамжийн материал**	**40,264,109.00**	**42,982,809.00**
35410	Бичиг хэргийн материал	2,528,300.00	2,844,000.00
35420	Аж ахуйн материал	24,703,089.00	24,703,089.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,170,000.00	1,170,000.00
35460	Хүнсний материал	0.00	303,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	11,862,720.00	13,962,720.00
35600	Мал амьтад	3,997,333.00	7,944,544.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**935,789,855.28**	**1,030,703,240.74**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**935,789,855.28**	**1,030,703,240.74**
39200	**Биет хөрөнгө**	**913,938,675.28**	**1,008,852,060.74**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	708,902,476.54	708,902,476.54
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-148,186,249.95	-218,340,344.91
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	109,379,700.00	122,383,700.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-38,132,275.16	-21,999,700.04
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	178,702,855.62	181,202,855.62
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-107,966,150.57	-120,858,419.89
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	42,823,550.00	42,823,550.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-27,869,717.63	-38,986,300.17
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	652,415,114.00	907,408,289.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-456,130,627.57	-553,684,045.41
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**21,851,180.00**	**21,851,180.00**
39301	Програм хангамж	1,995,000.00	1,995,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,995,000.00	-1,995,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	21,851,180.00	21,851,180.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**980,051,961.06**	**1,087,372,671.74**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**980,051,961.06**	**1,087,372,671.74**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**980,051,961.06**	**1,087,372,671.74**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	470,247,326.99	470,247,326.99
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	470,247,326.99	470,247,326.99
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**255,108,359.42**	**362,429,070.10**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	152,632,648.81	255,108,359.42
51220	Тайлант үеийн үр дүн	102,475,710.61	107,320,710.68
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	254,696,274.65	254,696,274.65
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**980,051,961.06**	**1,087,372,671.74**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**728,093,102.40**	**914,538,138.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**239,173,564.40**	**313,718,538.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**239,173,564.40**	**313,718,538.00**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**239,173,564.40**	**313,718,538.00**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,815,535.00	9,284,152.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	234,358,029.40	304,434,386.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**488,919,538.00**	**600,819,600.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**44,545,538.00**	**5,800,000.00**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	44,545,538.00	5,800,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**444,374,000.00**	**595,019,600.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	444,374,000.00	595,019,600.00
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**625,500,391.79**	**807,216,763.54**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**625,500,391.79**	**807,216,763.54**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**579,663,444.36**	**777,395,188.81**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**242,756,177.97**	**386,705,115.45**
210101	Үндсэн цалин	196,552,121.89	272,945,610.01
210102	Нэмэгдэл	33,322,804.68	89,659,289.04
210104	Урамшуулал	11,201,251.40	24,100,216.40
210105	Гэрээт ажлын хөлс	1,680,000.00	0.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**30,335,713.44**	**48,263,322.23**
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,654,440.47	32,505,159.98
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,429,934.28	3,867,222.99
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,933,867.24	3,432,110.96
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	483,466.92	769,044.58
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,834,004.53	7,689,783.72
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**37,171,049.38**	**38,710,144.59**
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,673,481.38	5,260,744.59
210302	Түлш, халаалт	33,497,568.00	33,449,400.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**39,576,906.51**	**31,764,050.00**
210401	Бичиг хэрэг	4,273,811.50	2,300,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	26,953,491.01	25,973,600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,782,000.00	3,045,250.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	493,500.00	0.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,074,104.00	444,500.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**7,488,150.00**	**5,457,300.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,012,850.00	1,680,000.00
210602	Тавилга	0.00	405,000.00
210604	Урсгал засвар	5,475,300.00	3,372,300.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**5,234,000.00**	**10,870,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	5,234,000.00	10,870,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**1,291,298.00**	**2,112,943.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	443,700.00	858,000.00

210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	160,000.00	288,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	118,800.00	162,360.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	149,298.00	353,380.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	66,000.00	0.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	303,500.00	400,000.00
210807	Газрын төлбөр	50,000.00	51,203.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**215,810,149.06**	**253,512,313.54**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	46,987,435.00	45,446,624.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	140,000.00	2,491,900.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	168,682,714.06	205,573,789.54
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**45,836,947.43**	**29,821,574.73**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**19,533,850.00**	**4,990,000.00**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	18,315,350.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,218,500.00	4,990,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**26,303,097.43**	**24,831,574.73**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	26,303,097.43	24,831,574.73
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**102,592,710.61**	**107,321,374.46**
V	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**117,000.00**	**663.78**
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	0.00	663.78
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	117,000.00	0.00
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**102,475,710.61**	**107,320,710.68**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**493,735,073.00**	**610,103,752.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**493,735,073.00**	**610,103,752.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**49,361,073.00**	**15,084,152.00**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	44,545,538.00	5,800,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,815,535.00	9,284,152.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**444,374,000.00**	**595,019,600.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	444,374,000.00	595,019,600.00
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**451,449,535.00**	**610,103,752.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**451,449,535.00**	**610,103,752.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**405,852,137.57**	**580,282,177.27**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**242,756,177.97**	**386,464,800.60**
210101	Үндсэн цалин	196,552,121.89	270,456,910.21
210102	Нэмэгдэл	33,322,804.68	85,553,484.51
210104	Урамшуулал	11,201,251.40	24,040,824.40
210105	Гэрээт ажлын хөлс	1,680,000.00	6,413,581.48
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**30,336,377.22**	**48,503,637.08**
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,654,440.47	32,997,111.54
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,429,934.28	3,870,314.17
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,933,867.24	3,121,275.90
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	483,466.92	773,902.35
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,834,668.31	7,741,033.12
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**37,171,049.38**	**38,710,144.59**
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,673,481.38	5,260,744.59
210302	Түлш, халаалт	33,497,568.00	33,449,400.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**24,268,800.00**	**37,428,661.00**
210401	Бичиг хэрэг	2,307,900.00	2,560,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	17,774,400.00	31,057,611.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,782,000.00	3,045,250.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	700,000.00	339,400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,704,500.00	425,500.00
2105	**Нормативт зардал**	**440,000.00**	**2,000,000.00**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	440,000.00	2,000,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**7,935,300.00**	**10,786,800.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,819,900.00	5,780,000.00
210602	Тавилга	424,000.00	405,000.00
210604	Урсгал засвар	2,691,400.00	4,601,800.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**2,988,900.00**	**7,517,000.00**

210702	Дотоод албан томилолт	2,988,900.00	7,517,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**1,291,298.00**	**1,862,943.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	443,700.00	609,203.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	160,000.00	288,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	118,800.00	120,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	149,298.00	353,380.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	66,000.00	42,360.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	303,500.00	400,000.00
210807	Газрын төлбөр	50,000.00	50,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**58,664,235.00**	**47,008,191.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	55,247,735.00	43,925,291.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,416,500.00	3,082,900.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**45,597,397.43**	**29,821,574.73**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**19,294,300.00**	**4,990,000.00**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	16,737,300.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,557,000.00	4,990,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**26,303,097.43**	**24,831,574.73**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	26,303,097.43	24,831,574.73
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**42,285,538.00**	**0.00**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**42,285,538.00**	**0.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**42,285,538.00**	**0.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**42,285,538.00**	**0.00**
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	42,285,538.00	0.00
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**-42,285,538.00**	**0.00**
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	**0.00**	**0.00**
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	**2022 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл**	**470,247,326.99**	**254,696,274.65**	**152,632,648.81**	**877,576,250.45**
2	**Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
3	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**470,247,326.99**	**254,696,274.65**	**152,632,648.81**	**877,576,250.45**
4	**Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
5	**Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
6	**Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
7	**Өмчид гарсан өөрчлөлт**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
8	**Зарласан ногдол ашиг**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
9	**Тайлант үеийн үр дүн**	**0.00**	**0.00**	**102,475,710.61**	**102,475,710.61**
10	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**470,247,326.99**	**254,696,274.65**	**255,108,359.42**	**980,051,961.06**
11	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**470,247,326.99**	**254,696,274.65**	**255,108,359.42**	**980,051,961.06**
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
13	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**470,247,326.99**	**254,696,274.65**	**255,108,359.42**	**980,051,961.06**
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
17	Өмчид гарсан өөрчилөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
18	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	107,320,710.68	107,320,710.68
20	**2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл**	**470,247,326.99**	**254,696,274.65**	**362,429,070.10**	**1,087,372,671.74**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Зөрүү
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**595,019,600.00**	**570,188,025.27**	**24,831,574.73**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**595,019,600.00**	**570,188,025.27**	**24,831,574.73**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**592,186,600.00**	**567,398,025.27**	**24,788,574.73**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**400,440,200.00**	**386,464,800.60**	**13,975,399.40**
210101	Үндсэн цалин	374,040,200.00	270,456,910.21	**103,583,289.79**
210102	Нэмэгдэл	0.00	85,553,484.51	**-85,553,484.51**
210104	Урамшуулал	0.00	24,040,824.40	**-24,040,824.40**
210105	Гэрээт ажлын хөлс	26,400,000.00	6,413,581.48	**19,986,418.52**
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**50,055,100.00**	**48,503,637.08**	**1,551,462.92**
210201	Тэтгэврийн даатгал	34,037,400.00	32,997,111.54	**1,040,288.46**
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,004,400.00	3,870,314.17	**134,085.83**
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,203,600.00	3,121,275.90	**82,324.10**
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	800,800.00	773,902.35	**26,897.65**
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,008,900.00	7,741,033.12	**267,866.88**
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**40,960,800.00**	**38,710,144.59**	**2,250,655.41**
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,563,800.00	5,260,744.59	**2,303,055.41**
210302	Түлш, халаалт	33,397,000.00	33,449,400.00	**-52,400.00**
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**29,414,800.00**	**27,987,950.00**	**1,426,850.00**
210401	Бичиг хэрэг	2,737,600.00	2,560,900.00	**176,700.00**
210402	Тээвэр, шатахуун	23,447,100.00	21,726,900.00	**1,720,200.00**
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,385,800.00	3,045,250.00	**-659,450.00**
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	500,000.00	339,400.00	**160,600.00**
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	344,300.00	315,500.00	**28,800.00**
2105	**Нормативт зардал**	**2,075,000.00**	**2,000,000.00**	**75,000.00**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,075,000.00	2,000,000.00	**75,000.00**
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**12,891,600.00**	**10,786,800.00**	**2,104,800.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,789,200.00	5,780,000.00	**9,200.00**
210602	Тавилга	2,500,000.00	405,000.00	**2,095,000.00**
210604	Урсгал засвар	4,602,400.00	4,601,800.00	**600.00**
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**6,745,800.00**	**6,380,000.00**	**365,800.00**
210702	Дотоод албан томилолт	6,745,800.00	6,380,000.00	**365,800.00**
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**2,125,000.00**	**1,402,943.00**	**722,057.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	815,000.00	499,203.00	**315,797.00**
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500,000.00	288,000.00	**212,000.00**

210803	Даатгалын үйлчилгээ	120,000.00	120,000.00	**0.00**
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	160,000.00	3,380.00	**156,620.00**
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	80,000.00	42,360.00	**37,640.00**
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	400,000.00	400,000.00	**0.00**
210807	Газрын төлбөр	50,000.00	50,000.00	**0.00**
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**47,478,300.00**	**45,161,750.00**	**2,316,550.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	44,395,400.00	42,078,850.00	**2,316,550.00**
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,082,900.00	3,082,900.00	**0.00**
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**2,833,000.00**	**2,790,000.00**	**43,000.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**2,833,000.00**	**2,790,000.00**	**43,000.00**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,833,000.00	2,790,000.00	**43,000.00**
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**595,019,600.00**	**595,019,600.00**	**0.00**
32	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**595,019,600.00**	**595,019,600.00**	**0.00**
320001	Орон нутгийн төсвөөс	595,019,600.00	595,019,600.00	**0.00**
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	**25.00**	**25.00**	**0.00**
620001	Удирдах ажилтан	7.00	7.00	**0.00**
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	9.00	9.00	**0.00**
620003	Үйлчлэх ажилтан	3.00	5.00	**-2.00**
620004	Гэрээт ажилтан	6.00	4.00	**2.00**
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**25.00**	**25.00**	**0.00**
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	9.00	9.00	**0.00**
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	6.00	6.00	**0.00**
650010	Гэрээт ажилтан	4.00	4.00	**0.00**
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	6.00	6.00	**0.00**

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**15,084,152.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**15,084,152.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	12,884,152.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	9,440,711.00
210402	Тээвэр, шатахуун	9,330,711.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	110,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,137,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,137,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	460,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	110,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	350,000.00

2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	1846441.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,846,441.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	2200000.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	2,200,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,200,000.00
213503	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	15084152.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	15,084,152.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5,800,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	9,284,152.00
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**	**0.00**
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00

Гурав. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 16.8 сая төгрөгийн 3 алдаа зөрчил илэрснээс 5.7 сая төгрөгийн 2 алдааг залруулж, 11.0 сая төгрөгийн 1 зөрчилд албан шаардлага өглөө.

<u>*Залруулсан алдаа:*</u>

1. Завхан сумын Засаг даргын тамгын газар нь багаж, техник хэрэгслийн зардлаас 3.9 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмж авахаар нэхэмжлэлийн дагуу төлбөр шилжүүлсэн ч хөрөнгийг хүлээн аваагүй байхад шууд зардал бичсэн нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх хэсэгт “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ”, 14.4.2 дахь заалтад “Бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага”, Иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байсан тул авлагаар бүртгэж залруулга хийлгэлээ.
2. Тус байгууллага нь тээвэр шатахууны зардлаас 1.9 сая төгрөгийг хөндий орлого авч тайлагнасан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх хэсэгт “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ”, 14.4.2 дахь заалтад “Бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага”, Иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байсан тул авлагаар бүртгэн залруулга хийлгэлээ.

5.2 Албан шаардлага

<u>*Илрүүлэлт*</u>*:*

Засаг даргын тамгын газар нь Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зардлаас дотоод албан томилолт, хэвлэл, хүлээн авалтын зэрэг зардлуудад 11.0 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3 дахь заалтад “Санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх”, 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулна”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1 хэсэгт “Энэ хуулийн үйлчлэлд дараах хуулийн этгээд, албан тушаалтан, санхүүжилтийн эх үүсвэр хамаарна”, 3.1.1 дэх заалтад “Төрийн улс төрийн, захиргааны, тусгай болон үйлчилгээний албан хаагч”, 3.1.2 дахь заалтад “Төсвийн байгууллага, түүний албан тушаалтан”, 3.2 дахь хэсэгт “Энэ хуулийн 3.1-д заасан этгээдийн үйл ажиллагаанд санхүүгийн сахилга бат, хэмнэлтийн горимыг мөрдүүлэх, үр ашгийг нэмэгдүүлэхтэй холбогдсон харилцаанд энэ хуулийг мөрдөх ба бусад хуульд өөрөөр заасан бол энэ хуульд заасныг дагаж мөрдөнө.”, 15 дугаар зүйлийн 15.1 дэх хэсэгт “Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг

хориглоно”, 15.1.3 дахь заалтад “Хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох”, Сангийн сайдын 2021 оны 4 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 61 дүгээр тушаалаар баталсан “Засаг даргын нөөц хөрөнгө зарцуулалт, зарцуулалтын нийтлэг журам”-ын 3.1 дэх хэсэгт “Нөөц хөрөнгийг зарцуулах тухай Засаг даргын шийдвэрийн төсөл нь дор дурдсан шаардлагыг хангасан байна”, 3.1.1 дэх заалтад “Шийдвэрийн төсөл нь энэ журмын 2.1-д заасан зориулалттай бүрэн нийцсэн болохыг танилцуулгад тодорхой тусгасан байх.”, 3.1.2 дахь заалтад “Урьдчилан төлөвлөх боломжтой гадаад, дотоод албан томилолтын зардал, энэ журмын 2.1.1, 2.1.2-т зааснаас бусад зориулалтаар тоног төхөөрөмж бэлтгэх хөрөнгө оруулалтын зардлыг тусгаагүй байх” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийг зориулалт бусаар зарцуулсан зөрчлийг цаашид дахин гаргахгүй байхаар албан шаардлага өглөө.

Дээрх албан шаардлагын биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 03 дугаар сарын 25 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Завхан ЗДТГ	2	3.9	0.00	0.00	2	3.9	2	3.9	0.00	0.00	0.00	0.00
Дүн	2	3.9	0.00	0.00	2	3.9	2	3.9	0.00	0.00	0.00	0.00

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Завхан ЗДТГ	1	11.0	0.0	0.0	1	11.0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Дүн	1	11.0	0.0	0.0	1	11.0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Завхан ЗДТГ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Дүн	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Дүн	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Нийт дүн	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			0	1		
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	**1**	**1**			**0**	**1**		